

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

доц. Старченко Л.В., студент Ломака А.

Антикризове управління підприємством (АУП) – це процес застосування форм, методів і процедур, спрямованих на соціально-економічне оздоровлення фінансово-господарської діяльності підприємця, підприємства, галузі, створення й розвиток умов для виходу з кризового стану економіки регіону або країни в цілому.

Сьогодні світова економіка переживає скрутні часи. У сформованих умовах ринок України зазнає значних змін, і успішний розвиток підприємства й саме його існування безпосередньо залежать від розробленої стратегії і методів її впровадження. Відповідно до вимог нової економічної реальності методика стратегії розвитку підприємства має включати антикризові заходи.

Основні принципи, на яких ґрунтується система АУП:

- рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності підприємства;

- терміновість реагування на різні кризові явища;

- адекватність реагування підприємства на ступінь реальної загрози його фінансовому добробуту;

- повна реалізація внутрішнього потенціалу для виходу з кризи.

Основними напрямками антикризового управління на рівні господарюючого суб'єкта вважаються:

- постійний моніторинг фінансово-економічного стану підприємства;

- розробка нової управлінської, фінансової й маркетингової стратегій;

- скорочення постійних і змінних витрат,

- підвищення продуктивності праці, залучення коштів засновників, посилення мотивації персоналу.

АУП включає й глобальні проблеми сьогодення, і проблеми росту підприємства, і періодично виникаючі поточні проблеми, спричинені порушеннями стратегії і тактики тощо.

Найпоширеніші й найактуальніші антикризові заходи:

- скорочення витрат;

- горизонтальна й вертикальна інтеграція;

- аналіз можливостей передачі на аутсорсинг дорогих процесів;
- жорсткість контролю всіх видів альтернативних витрат;
- оптимізація технологічних процесів;
- жорсткість кадрової політики;
- перегляд організаційної структури на предмет виключення зайвих рівнів управління.

Якщо порівняти названі заходи з перетвореннями після впровадження результатів функціонально-вартісного аналізу, то збіг становитиме 90 % і дозволить виявити зайві витрати і віднайти резерви для зниження собівартості продукції, знизити витрати, пов'язані з утриманням персоналу й скасувати вузькі місця в структурних підрозділах. Подібні заходи слід проводити постійно, в рамках комплексного дослідження, з метою створення резервів для розвитку й розширення виробництва, що дасть можливість в умовах кризи почувати себе більш упевнено. В умовах кризи важливе місце займає створення резервного фонду (один із головних пунктів фінансового планування). Розмір подібного фонду встановлюється в межах дворічного забезпечення підприємства в умовах повної відсутності доходів ззовні.

Послідовність дій при АУП: стратегічне планування; швидке реагування і здатність прогнозувати ситуацію, швидко знаходячи проблеми, які необхідно вирішити; удосконалення систем комунікацій; формування бюджету компанії; скорочення витрат на оплату праці, що виступає альтернативою скороченням (слід розробити бонусні схеми для персоналу компанії й мотивувати його на зниження витрат); упровадження нових форм розрахунків із контрагентами (векселі, бартер); розробка антикризових асортиментів продукції; розгляд можливостей зниження витрат на рекламу; врахування можливостей альтернативного розвитку проєктів в умовах, що змінилися.

Антикризове управління підприємством включає моніторинг фінансово-економічного стану, розробку нових управлінської, фінансової і маркетингової стратегій, скорочення витрат, підвищення продуктивності праці і посилення мотивації персоналу.

Отже, можна зробити наступні висновки, що антикризове управління – це цілий комплекс взаємопов'язаних заходів від ранньої діагностики кризи до заходів по її подоланню. Основні принципи антикризового управління підприємством – своєчасна діагностика кризових явищ, терміновість і адекватність реагування на них.